

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๙๐๔/ ๙๐๕๖

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ กรณี ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมพิจารณาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา จำนวน ๑๖ หน้า

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานและข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ของคณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการ รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะกรรมการการพัฒนาระบบและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ได้เสนอเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ มาเพื่อคณะกรรมการดำเนินการ

๑.๒ มติคณะกรรมการหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการพัฒนาระบบและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยให้กระทรวงยุติธรรม สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการต่อไป

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สารสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ กระทรวงยุติธรรม ได้ดำเนินการตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา แล้วเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยสรุปมติที่ประชุม ดังนี้

๑) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย ประกอบด้วย ๑) การนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายอาญา ๒) การติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ และ ๓) การมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ โดยเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมนำร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะเสนอปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา เสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเพื่อพิจารณาโดยการนำเสนอและสนับสนุนข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายพัฒนาระบบส่งต่อข้อมูลเพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คမ်းครองและช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ๑. ระดับนโยบาย รัฐควรมีการจัดระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขยายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเข้ามาดูแลในเรื่องเด็ก และ ๒. ระดับปฏิบัติการ ควรจัดให้มีรูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กร พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ พัฒนาและสร้างเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และรับรองความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคม ประกอบด้วย ๑) การส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยการสร้างองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และการเผยแพร่ความรู้ ๒) การรณรงค์ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้ความรู้สร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ ๓) การส่งเสริมพัฒนา กลไกการสร้างความตระหนักสาธารณะในทุกกระดับ และ ๔) การดำเนินการสื่อสารสาธารณะเพื่อสร้างความตระหนัก รู้เรื่องภัยและการป้องกันภัยออนไลน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าได้มีการสนับสนุนทุนวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และเผยแพร่ความรู้ เพื่อนำไปกำหนดนโยบายหรือมาตรการในการปราบปราม คမ်းครอง และช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยออนไลน์ มีการจัดทำแผนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์แห่งชาติ ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕) มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานขับเคลื่อนการส่งเสริมปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้สื่อออนไลน์ ดำเนินการจัดทำสื่อต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับภัยจากสื่อออนไลน์แก่เด็กและเยาวชนรวมทั้งรณรงค์ ส่งเสริม จัดหลักสูตรอบรมให้ความรู้เพื่อให้เท่าทันสื่อและ

จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับภัยและการป้องกันภัยจากสื่อออนไลน์ ตลอดจนมีกลไกระดับพื้นที่ในการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมทำกิจกรรมเชิงรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้สำนักงานกิจการยุติธรรมยังได้ดำเนินโครงการ "โรงเรียนยุติธรรมอุปถัมภ์" และผลิตสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อสร้างความรู้และภูมิคุ้มกันทางสังคมให้แก่เด็กและเยาวชน

๓) ประเด็นข้อเสนอแนะด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

๑) การเร่งส่งเสริมสนับสนุนการผลิตและเผยแพร่เนื้อหา (content) ที่เป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒) การกำกับดูแลและเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน และ ๓) การกำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าได้มีการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์การใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันสื่อสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องภัยจากสื่อออนไลน์ รวมถึงมีการเฝ้าระวังป้องกันภัยคุกคามออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง สำหรับการกำหนดให้มีวันการใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ (National Safer Internet Day) เพื่อให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมสร้างความตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ ต่อสังคมร่วมกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมทั้งภายในประเทศและทั่วโลก ปัจจุบันได้มีการกำหนดให้มีวันสื่อสารแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งกำหนดไว้ในวันที่ ๔ สิงหาคมของทุกปีซึ่งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม จะได้นำประเด็นเรื่องการกำหนดวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาตินี้ ท้าหรือในเชิงนโยบายต่อผู้บริหารเพื่อกำหนดวันใช้อินเทอร์เน็ตปลอดภัยแห่งชาติ ต่อไป

๓.๒ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อว ๐๒๑๓/๑๓๓๓๙ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคมว่านอกจากการมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และการวิจัยในระดับประเทศแล้ว อาจพิจารณาเพิ่มประเด็นการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมเชิงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเชิงสังคม โดยให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำงานร่วมกับสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรม พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

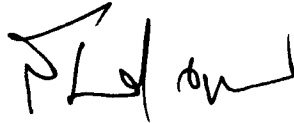
๔.๑ ประเด็นข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย เห็นว่าปัจจุบันเด็กและเยาวชนมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อพิจารณาข้อมูลจากรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ จากผลสำรวจสถานการณ์ปัญหาภัยจากสื่อออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชน สถิติการรับแจ้งสื่อละเมิดทางเพศเด็กออนไลน์ และสถิติการดำเนินคดีละเมิดและแสวงหาประโยชน์ทางเพศเด็กออนไลน์ พบจำนวนตัวเลขที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อพิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอาจยังไม่ครอบคลุมฐานความผิดจากการกระทำผิดผ่านสื่อออนไลน์บางประเภท ประกอบกับเมื่อพิจารณาร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ที่คณะกรรมการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา เสนอ มีหลักการและเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับการออกกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ของต่างประเทศ เช่น ประเทศนิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ จีน เกาหลีใต้ เป็นต้น สำหรับเรื่องการมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการทำงานป้องกัน ปราบปราม คุ้มครอง และช่วยเหลือเยียวยาเด็กและเยาวชน ตลอดจนการนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชนจากภัยออนไลน์ ซึ่งสำนักงานกิจการยุติธรรมมีศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูล DXC เพื่อดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวก...

เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว ในการติดต่อด้านต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงมีความเห็นสอดคล้องกับมติที่ประชุม ทั้งในเรื่องการผลักดันร่างกฎหมายฯ การติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการมีระบบส่งต่อข้อมูลให้เครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในชั้นนี้ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) โดยให้คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ พิจารณาร่างบทบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ที่จะเสนอปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายอาญา โดยการนำเสนอและสนับสนุนข้อมูลจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และพิจารณากำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในการติดตามและการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพดังกล่าว รวมทั้งรับทราบผลการดำเนินการต่อไป

๔.๒ ประเด็นข้อเสนอแนะด้านสังคม และด้านการสื่อสารและสร้างการมีส่วนร่วม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะทั้งสองด้านให้ที่ประชุมได้รับทราบ ในชั้นนี้ จึงควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบการดำเนินการของหน่วยงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรียเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐๘ ๓๐๐๒ ๖๑๖๕ (วาทีนี่)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๘๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ c_watinee@oja.go.th